

Svenskt-norskt samarbete om palliativ vårdfilosofi inom demensomsorg

Åtta gränskommuner ska genom samarbete skapa en utbildningsmodell, "Gränsregional omsorgsfilosofi", som riktar sig till personer med demenssjukdom, deras närstående och omsorgspersonal. Finansieringen kommer från Interreg Sverige-Norge för svenskt-norskt samarbete. Interregprogrammet stödjer projekt mellan Sverige och Norge för att stärka regionens attraktivitet och konkurrenskraft. Projektet har fått 2,0 miljoner svenska kronor från den Europeiska regionala utvecklingsfonden och 1,1 miljoner norska statliga Interreg medel. Projektstart var 1 september 2008 och avslutas den 31 december i år. Strömstads och Fredrikstads kommun är projektägare och de andra deltagande kommunerna är Rygge, Tanum, Munkedal, Lysekil, Mellerud och Bengtfors. Högskolan i Östfold deltar och utvärderar projektet. Kontakt har etablerats med både Svenskt Demenscentrum och Norges nationella kompetenscentrum inom demens.

Projektet omfattar utbildning till vård- och omsorgspersonal som ska leda till en ökad kompetens i de deltagande kommunerna. Utbildningsmodellen utgår ifrån en gemensam omsorgsfilosofi, vilket underlättar rörligheten över riksgränsen för både omsorgstagare, deras närstående och omsorgspersonal. Målet är att vård- och omsorgspersonal inom demensomsorg och äldreomsorg ska få ett gemensamt förhållnings- och arbetssätt till sina omsorgstagare och närstående. Tanken är att vårdkvaliteten ska bli densamma i verksamheterna och att omsorgstagarna ska få individuell vård och omsorg som befrämjar livskvaliteten. Närstående är en viktig målgrupp i detta arbete. I projektet har 98 personal inom vård- och omsorg utbildas till förändringsledare och de har haft studiecirkel för över 600 personer. Att vara förändringsledare innebär att man är ett stöd och vägvisare för teamet och dess ledare under införandet av den gemensamma omsorgsfilosofin vilket utgår ifrån palliativ vårdfilosofi. Den palliativa vårdfilosofin innebär att man som vård- och omsorgspersonal anammar ett medvetet förhållningssätt gentemot omsorgstagaren och dennes närstående som kommer till uttryck i ett strukturerat och målinriktat arbetssätt. En förutsättning är att alla i det tvärprofessionella vårdteamet runt omsorgstagaren arbetar utifrån en gemensam helhetssyn på omsorgstagaren.

Målet med den palliativa vårdfilosofin är att minska lidande, befrämja livskvalitet samt hjälpa personer att leva så aktivt och normalt som möjligt. Den beaktar helheten och den bygger på fyra hörnstenar; Symptomkontroll, Närståendestöd, Kommunikation och relation samt Teamarbete. Vård i livets slut berörs även i projektets utbildningsmodell. Palliativ vård innebär lindrande vård till personer med obotbara symtomgivande sjukdomar oavsett diagnos. Ofta förknippas palliativ vård med cancersjukdom men under senare år har det skett en spridning av det palliativa förhållningssättet till andra vårdspecialiteter såsom demensomsorg. Den palliativa

vårdfilosofin inom demensomsorg är utarbetad av Professor Barbro Beck-Fries på Silviahemmet i Stockholm.

Ett studiecirkelmaterial i palliativ vårdfilosofi har utvecklats och är ett resultat av en sammanställning av litteratur, utredningar och föreläsningar. Huvudansvariga för detta arbete är Maria Hansson och Birgitta Hansson. Materialet har faktagranskats av Rektor och Phd Margareta Skog från Karolinska institutet och Silviahemmet i Stockholm. Under projektperioden har det genomförts tre lärandeseminarier för deltagarna. Varje seminarium har arrangerats två dagar, för att så många som möjligt kan delta. Utbildningsdagarnas tema utgår ifrån hörnstenarna i palliativ vårdfilosofi och vård vid livet slut. Det första seminariet handlade om Symtomkontroll och teamarbete. Inbjudna föreläsare till detta seminarium var Johan Fastbom och Kirsti Solheim. Antal deltagare på detta seminarium var 618 personer. Det andra lärandeseminarier handlade om hörnstenen Kommunikation och relation och den belystes av Egon Rommedahl. På detta seminarium var även Närståendestöd i fokus, där Kristin Borg berättade om sina erfarenheter som närstående. På detta seminarium kom 423 personer. Det sista seminariet var en heldag med vård vid livets slut presenterat av Stein Husebø och det var 632 personer deltog. Under hösten är det planerat en avslutningskonferens för projektet och nätverksaträffar för förändringsledarna. Alla åtta deltagande kommuner i projektet är positiva till att fortsätta arbeta med palliativ vårdfilosofi och utveckla arbetet tillsammans.

För mer information, kontakta projektledare Maria Hansson. Kontaktuppgifter och webbsida för Gränsregional omsorgsfilosofi; www.stromstad.se/omsorgsfilosofi